

триває. Міністерство культури та інформаційної політики України верифікує доказову базу для подальшого її використання в Міжнародному кримінальному суді в Гаазі.

UDC 025.43:008-047.86(477)

Oksana Zbanatska,

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-0413-7576>,

Doctor of Sciences in Social Communications, Associate Professor,

Professor of the Department of information technologies,

Kyiv National University of Culture and Arts,

Chief Librarian,

Department of linguistic support of information search systems,

Yaroslav Mudryi National Library of Ukraine,

Kyiv, Ukraine

e-mail: ZbanatskaO@i.ua

THESAURUS OF RECORDED RUINED CULTURAL HERITAGE OBJECTS OF UKRAINE

The resource «Destroyed Cultural Heritage of Ukraine» was considered. The objects present in the database were analyzed. The main subject complexes were singled out and a subject index was built, which provides a more complete picture of the destroyed objects of cultural heritage.

Keywords: cultural heritage, destruction, thesaurus, Ukraine.

УДК 811.161.2'374.2:025.3

Зоріна Наталія Євгенівна,

ORCID <https://orcid.org/000-0001-7627-7805>,

наукова співробітниця,

відділ науково-освітніх інформаційних ресурсів,

Державна науково-педагогічна бібліотека України

імені В. О. Сухомлинського,

Київ, Україна

e-mail: n.zorina@i.ua

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК «КАТАЛОГІЗУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ»: РОЗРОБЛЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ

Обґрунтовано, що фахові термінологічні словники є ефективним засобом опанування фаховою термінологією. Схарактеризовано довідкове видання «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник» і його місце у формуванні професійного мовлення фахівців бібліотечної галузі.

Ключові слова: термінологія, термінологічний словник, галузевий словник, бібліотечно-інформаційна термінологія, каталогізування документів.

Важливим складником професійної підготовки фахівців бібліотечної галузі є опанування фаховою термінологією, формування культури професійного мовлення. Важливу роль у формуванні термінологічної грамотності фахівця відіграють фахові термінологічні словники – у навчальній, професійній та науково-дослідній діяльності та професійному саморозвитку.

Питанням сучасної фахової термінології, розвитку поняттєвого апарату бібліотекознавства та бібліографознавства належить особливе місце у наукових

дослідженнях Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (далі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського). Фахівцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у 2021 рр. підготовлено довідкове видання «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник» (далі – Словник) у межах виконання наукового дослідження «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти» (2020–2022 рр.; наук. керівник – Л. О. Пономаренко, кандидат наук із соціальних комунікацій).

Каталогізація є одним із найбільш важливих і розвинутих напрямів бібліотечно-бібліографічної діяльності й охоплює сукупність процесів, що забезпечують створення та функціонування бібліотечних каталогів. Термінологія сучасної каталогізації – це одна з найбільш розроблених підсистем термінології бібліотекознавства, що поєднує у собі практичний досвід багатьох поколінь каталогізаторів і термінологію суміжних галузей знань. Метою створення Словника було виявити, зібрати та систематизувати термінологію поняттєвого апарату інформаційної, бібліотечно-інформаційної сфери України, зокрема того її напряму, що стосується процесу каталогізування документів.

У процесі роботи над цим Словником постали певні питання, пов'язані з тими змінами, які відбуваються у бібліотечно-інформаційній сфері, зокрема у термінології каталогізації. Термінологія сучасної каталогізації сьогодні є найбільш складною та найбільш видозміненою порівняно з іншими розділами терміносистеми галузі. Останнім часом вона зазнала відчутних змін, істотно оновилася й збагатилася значною кількістю нових термінів, пов'язаних із застосуванням комп'ютерних технологій, сучасних методів каталогізування тощо. До Словника увійшли терміни та визначення із законів України, що регулюють відносини: в інформаційній, бібліотечно-інформаційній сфері; національних та державних стандартів України; міждержавних стандартів, прийнятих Держстандартом України з бібліотечної справи, інформаційної та видавничої діяльності. Крім того, Словник містить терміни з документів Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (The International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA), які представляють термінологію RDA (найвідоміший у зарубіжному бібліотекознавстві Міжнародний стандарт «Опис та доступ до ресурсу» (Resource Description and Access), призначений для електронного середовища, нині активно впроваджується у бібліотеках європейських країн).

Словник містить понад 470 словникових статей термінів із визначеннями, зазначенням варіантних форм термінів, англійських еквівалентів термінів та покажчики термінів українською і англійською мовами.

Словник «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник» представлений на порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Словник розрахований на працівників бібліотек та інших інформаційних установ, пов'язаних із бібліотечно-інформаційною діяльністю. Він може бути корисним для широкого кола користувачів, зокрема для наукових і науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів і тих, хто досліджує проблематику цієї галузі, а також для студентів закладів вищої освіти й коледжів,

які навчаються за інформаційно-бібліотечними та іншими гуманітарними напрямами підготовки.

Підсумовуючи вищесказане, відзначимо, що довідкове видання «Каталогізування документів: короткий термінологічний словник», підготовлене у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, можна використовувати у процесі мовно-комунікативної підготовки фахівців бібліотечної галузі на всіх етапах навчання і професійної діяльності, а також для самостійної роботи у процесі професійного самовдосконалення.

UDK 811.161.2'374.2:025.3

Nataliya Zorina,

ORCID <https://orcid.org/000-0001-7627-7805>,

Research Associate,

Department of Scientific and Educational Information Resources,

V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine,

Kyiv, Ukraine

e-mail: n.zorina@i.ua

TERMINOLOGICAL DICTIONARY «CATALOGING OF DOCUMENTS»: DEVELOPMENT AND USE

It is substantiated that professional terminological dictionaries are an effective means of mastering professional terminology. The reference publication «Cataloging of Documents: a short terminological dictionary» is characterized and its place in the formation of the professional speech of library specialists.

Keywords: terminology, terminological dictionary, industry dictionary, library and information terminology, cataloging of documents.

УДК 021.2

Іванова Майя Вікторівна,

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-0243-3478>,

наукова співробітниця,

відділ теорії та історії бібліотечної справи,

Інститут бібліотекознавства,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,

Київ, Україна

e-mail: ivanova@nbuv.gov.ua

Білінець Наталія Григорівна,

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7249-6437>,

молодша наукова співробітниця,

відділ теорії та історії бібліотечної справи,

Інститут бібліотекознавства,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,

Київ, Україна

e-mail: bilinets@nbuv.gov.ua

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ

Визначено актуальність інноваційної трансформації в умовах євроінтеграції. Вказано на